

Józef Wandalin Mniszech

[autor instrukcji wychowawczej](#)

Ur. 0.0.1670,

Zm. 9.9.1747, Zamość

Dane rodziców

Jerzy Jan Mniszech

Anna Chodkiewicz

Wychowanie i wykształcenie

Był gruntownie wykształcony. Biegłe znał [język łaciński](#) i [francuski](#). Jest prawdopodobne, że wychowywał się wspólnie z królewiczem [Jakubem Ludwikiem Sobieskim](#). Można zatem założyć, że jednym z jego nauczycieli był [Sebastian Jan Piskorski](#). Umiejętności wojskowe ćwiczył podczas wojen tureckich.

Etapy kariery dot. edukacji

Przygotowując swoich synów do kariery urzędniczej i politycznej, wysłał ich w [podróże edukacyjne](#) po Europie. W tym celu przygotował dla nich szczegółowe wskazówki wychowawcze, zawarte w dwóch, praktycznie tak samo (z niewielkimi różnicami) brzmiących [instrukcjach](#) podróжных. Dokumenty te zostały zredagowane w krótkim odstępie czasu. Dla Jerzego Augusta Mniszcha w 1736 roku, natomiast dla Jana Karola około roku 1742. Najwięcej miejsca poświęcał Mniszech wymogom odnośnie do poprawnego sprawowania się synów, zachowania nakazów pobożności oraz strzeżenia czystości wiary. Mniszech wymagał od synów bezwzględnego posłuszeństwa własnym zaleceniom oraz nakazom wyznaczonego dla nich gubernera. Zwracał uwagę na potrzebę roztropnego dobierania przyjaciół i rozsądnego zawierania znajomości oraz utrzymywania tylko właściwych kontaktów towarzyskich. Wymagał pilności w nauce, chociaż nie precyzował materii edukacyjnej. Przypominał natomiast, że [podróż](#) powinna przynieść wymierne korzyści w nabyciu właściwych manier i dworskich obyczajów. Nakazywał za to spisywać [diariusz podróży](#) i notować w nim wszelkie rzeczy i sytuacje godne uwagi.

Fakty z życia osobistego

Był marszałkiem wielkim koronnym i kasztelanem krakowskim.

Żył w [XVII-XVIII wieku](#).

Bibliografia

Podmiotowa

1. Biblioteka Kórnicka PAN, Kórnik, rkps 925, Józef Wandalin Mniszech, *Instrukcja z potrzebnymi przestrogami JW JP[an]u Jerzemu Mniszchowi, podkomorzemu lit[ewskiem]u wyjeżdżającemu do cudzych krajów przy pożegnaniu z benedykcyjną ojcowską dana, a do pilnej uwagi i obserwy zalecana od JW JMci Pana Józefa Mnischa, marszałka w[ielkiego]o koron[nego]*..
2. Biblioteka Kórnicka PAN, Kórnik, rkps 1396., Józef Wandalin Mniszech, *Instrukcja od JW Jmć Pana Mniszka, marszałka w[ielkiego] koron[nego] dana wyjeżdżającemu w cudze kraje synowi JW Jmć Panu Janowi Mniszkowi, podkomorzemu W[wielkiego] Ks[ięstwa] Lit[ewskiego]*

3. Vilniaus Universiteto Biblioteka, Wilno, F3, rkps 1685, Józef Wandalin Mniszech.
4. Józef Wandalin Mniszech, *J. W. Mniszech, Instrukcja ojcowska dana synom wyjeżdżającym w cudze kraje, [w:] Przestrogi i nauki dla dzieci. Instrukcje rodzicielskie (XVIII w.), wstępem i objaśnieniami opatrzyły M. E. Kowalczyk i D. Żołądź-Strzelczyk, Wrocław 2017.*, Wrocław, 2017.

Przedmiotowa

1. H. Perzanowska, *Mniszech Józef Wandalin*, *Polski Słownik Biograficzny*, t. 21, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk, 1976.

